

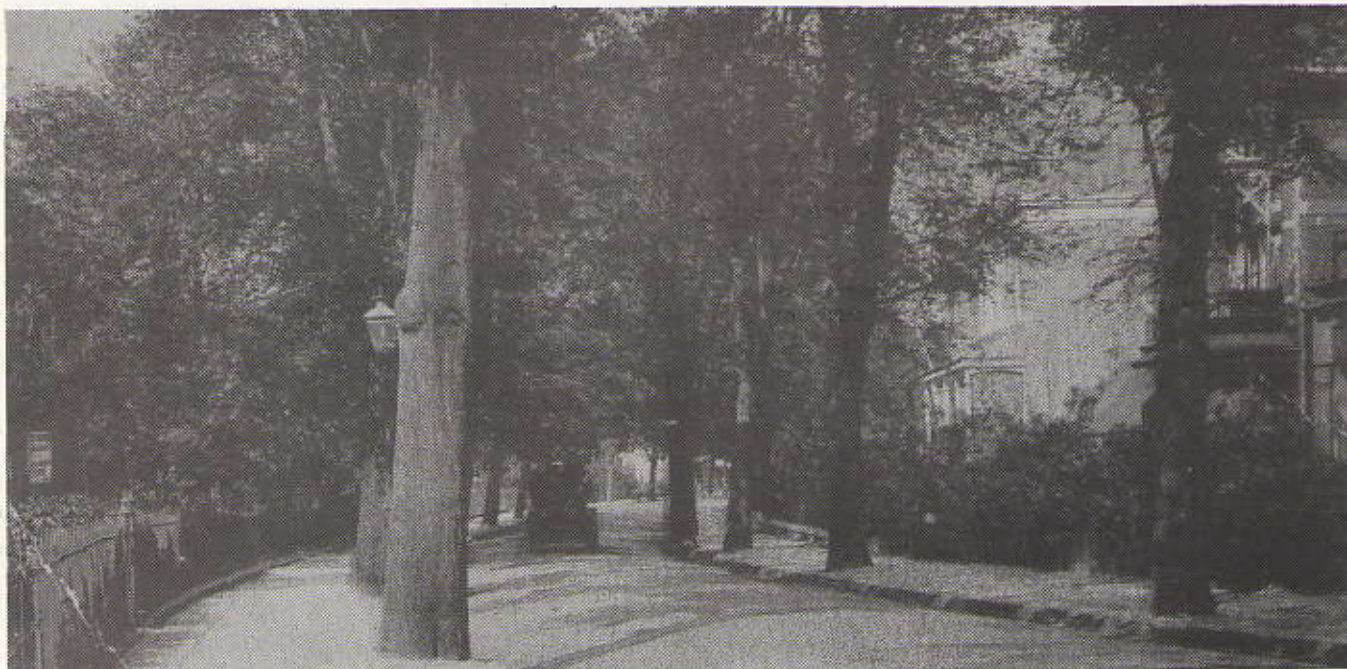
VAN STOLKPARK KOERIER

Nieuws van en voor alle bewoners van het Van Stolkpark

Nr 21 - april 1984

Uitgave van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark'

Dit nummer werd voor u samengesteld door: Constantijn Gualthérie van Weezel, Anneke Landheer - Roelants, Else Ringnalda - Houtsmuller en Hans Trapman

Agenda

30 april - Oranjeborrel

Ook dit jaar zullen de bewoners van het Van Stolkpark de verjaardag van H.M. de Koningin kunnen vieren tijdens de traditionele Oranjeborrel in het pand Hogeweg 16. Wij zijn daar de gasten van de heren Brabers, Douma Van Nispen en Leenen, van 12.00 - 14.00 uur.

4 mei

Kranslegging monument Englandspiel (Hogeweg). 14.50 verzamelen bij het monument; 14.59 hoornsignaal, gevolgd door twee minuten stilte; 15.03 hoornsignaal, daarna kranslegging.

14 mei

Ledenvergadering in het Eerste Vrijzin-

nig-Christelijk Lyceum, Van Stolkweg 35. De vergadering begint om 20.15 uur. De agenda voor de vergadering zal nog verspreid worden.

Wie weet waar?

Deze lommerrijke situatie was ook in het Van Stolkpark te vinden, rond 1910. Wie kan de redactie vertellen waar de foto genomen werd?

Het huis van het vorige zoekplaatje is Van Stolkweg 3. De villa werd in 1883 gebouwd. De eerste bewoner van Villa 'Eletta' was de ongehuwde Mr Johan Pieter Vaillant, heer van Hei- en Boeicop, geboren te Amsterdam 29 Juli 1822, van beroep advocaat voor de Hoge Raad, en lid van de gemeenteraad

en wethouder van 's-Gravenhage. Hij overleed op 13 april 1896.

Mevrouw Clementine van Waning - Seyd kwam in 1909 wonen in dit huis. Naar haar werd het huis al spoedig 'Villa Clementine' genoemd. Na haar overlijden in 1921 werd Villa Clementine een pensioen, waar vele Indisch-gasten hun verlof doorbrachten. Wellicht stamt uit deze periode het bij de laatste verbouwing teruggevonden bord 'Oost-West, thuis best'.

De heer E. Mandema, bewoner van het pand, is de winnaar. Hij krijgt een afbeelding van deze romantische situatie. De keerzijde van de ansicht bevat een gelukwens van mevrouw Van Waning aan haar kleindochter Tine van Waning, op haar zevende verjaardag in 1920.

Tien jaar Wijkvereniging 'Van Stolkpark'

Tien jaar geleden, tijdens de ledenvergadering gehouden op 18 maart 1974 werd officieel de Wijkvereniging 'Van Stolkpark' opgericht. Aan deze oprichting gingen vooraf onder andere bezwaren van bewoners tegen de bouw van de nieuwe vleugel van het Eerste VCL aan de Van Stolkweg, het Promenade Hotel, de verbouwing van het kantoor van Braat's Bouwstoffen aan de Duinweg, en in 1970 bezwaarschriften tegen de aanbouw bij Sandhaghe en de afbraak van twee huizen van twee-onder-één-kap en bouw van het verzorgingshuis Duinrust aan de Duinweg in 1972. Al deze bouwplannen beantwoordden aan de voorwaarden gesteld in de Verordening Van Stolkpark uit 1953, zij het dan met een uitzonderingsprocedure op de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Ons erelid, de heer Th. H. Sorel, kwam als een der eersten tegen deze aantasting van het karakter van het Van Stolkpark in het geweer. Dit initiatief groeide uit tot een actie van meer bewoners en resulteerde in het oprichten van de Wijkvereniging. De Wijkvereniging, onder leiding van de heer Landheer als voorzitter vocht voor het handhaven van het karakter van villapark met woonbestemming. Hoewel de Gemeente 's-Gravenhage dit niet wenste vast te leggen in een bestemmingsplan werd zij door ingrijpen van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hiertoe verplicht. In 1980 werd dit bestemmingsplan een feit.

Het vaststellen van het bestemmingsplan betekende niet het eind van de activiteiten van de wijkvereniging. Nog steeds moet waakzaam worden toegezien, dat de geest en letter van het be-

stemmingsplan worden gerespecteerd: het handhaven van het groene karakter van het park en het behoud van de woonbestemming. Ook begeleidt de wijkvereniging het opvullen van lege plekken in het park met passende bebouwing, het zoeken van een bestemming voor leegkomende panden, zodat deze panden behouden kunnen blijven enzovoort.

Daarnaast besteedt de wijkvereniging veel aandacht aan de leefbaarheid in het Van Stolkpark. Een punt dat aandacht blijft vragen is de moeilijke verkeerssituatie met het oversteken door fietsers van de Prof. Teldersweg; dit geldt in niet mindere mate voor het kruispunt Kanaalweg-Duinweg-Prof. Gerbrandyweg.

Een gedeeltelijke wijziging van het eenrichtingsverkeer werd bepleit: op tal van wegen in het Van Stolkpark mag nu in twee richtingen gefietst worden. Inmiddels heeft de wijkvereniging ook tal van andere activiteiten ontplooid: Samen met de Stedelijke Commissie Algemene Burenhulp werd in 1977 een Burenhulp opgericht. Van deze activiteit wordt dankbaar gebruik gemaakt.

De Wijkvereniging 'Van Stolkpark' neemt sinds de oprichting in 1981 deel aan een overleg met andere bewonersorganisaties op Scheveningen, de Gezamenlijke Scheveningse Bewonersorganisaties. Doel is het waar nodig komen tot een gemeenschappelijk standpunt inzake kwesties die alle Scheveningse wijken aangaan, ook het Van Stolkpark.

Een van de activiteiten van de Gezamenlijke Scheveningse Bewonersorganisaties was het samenstellen van het ver-

keerscirculatieplan Groot Scheveningen.

Daarnaast wordt actief medegewerkt aan activiteiten buiten de wijk, die toch de wijk raken, zoals de Begeleidingscommissie voor het alcohol- en drugcentrum De Kouwenhof. Tevens is de wijk vertegenwoordigd in de Centrumcommissie van het nieuwe Scheveningse wijk- en dienstencentrum Het Kalhuis.

Het streven naar het komen van een bestemmingsplan, na het beheersplan, waar wij erg blij mee zijn, van het niet-bebouwde gedeelte van het Van Stolkpark, de Scheveningse Bosjes, lijkt binnen handbereik te liggen. Leden van het bestuur zijn - in overleg met de gemeentelijke diensten - bezig met de voorbereiding van dit bestemmingsplan.

Ook is actie genomen voor plaatsing van panden in het Van Stolkpark - uniek in zijn opbouw als woonwijk uit het laatste kwart van de negentiende eeuw - op de monumentenlijst. Zo'n plaatsing kan een garantie zijn voor handhaving van het bouwkundig karakter van onze woonwijk.

U ziet, de Wijkvereniging heeft de afgelopen tien jaren voor uw belang op de bres gestaan, voor het leefbaar houden van het Van Stolkpark. Dit kon de Wijkvereniging doen dank zij de actieve en enthousiaste steun van u als wijkbewoners. Graag zullen wij als bestuur nog nader op dit jubileum ingaan op 14 mei, onze eerstkomende algemene ledenvergadering. U komt toch ook? Want u bepaalt tenslotte het leefklimaat in ons aller geliefde wijk!

F. J. B. Bruins

Aftrek voor Groot Onderhoud en Schilderwerk

Wordt lid

van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark'

U kunt de Wijkvereniging steunen door lid te worden en een bedrag van tenminste f 15,— per jaar over te schrijven naar postrekening 3441829 ten name van de penningmeester van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark'.

Het bestuur van de Wijkvereniging doet al hetgeen in haar vermogen ligt voor een goed woon- en leefklimaat in het Van Stolkpark, ook in uw belang.

In principe betreft het hier een maatregel met een tijdelijk karakter voor de jaren '83 '84 en '85. Op zich zelf een positieve maatregel.

Jammer is dat de toepassing ervan niet eenvoudig is en dat als voorwaarde is gesteld, dat de eigen woning tenminste één jaar het hoofdverblijf is. Vaak is het zo dat men bij het betrekken van een andere woning direct geconfronteerd wordt met achterstallig onderhoud.

Waarschijnlijk draagt de maatregel ook enigszins bij tot het terugdringen van zwartwerk in de onderhoudssector. Ofschoon zolang het uurloon van een klusman bij contante betaling f 10,— à

f 15,— per uur bedraagt en van een officiële aannemer of schilder bijna f 50,— per uur inclusief omzetbelasting moeten de verwachtingen hieromtrent niet al te hoog gespannen zijn.

De regeling voor groot onderhoud is met ingang van 1 januari 1983 van kracht en met betrekking tot het schilderwerk vanaf 1 juli 1983.

De maatregel geldt voor alle eigenwoningen, waarvan zowel de voordelen als lasten bestanddelen vormen van het inkomen van de belastingplichtige. De tweede woning valt niet onder de regeling.

Groot onderhoud zijn die werkzaamheden die dienen te worden uitgevoerd om het onroerend goed in stand te houden. Vernieuwing elektrische installatie, vervangen van slechte ramen/kozijnen/deuren.

Vernieuwen gebroken riolering. Vernieuwen van daken en zinkenplaten en goten. Werkzaamheden aan funderingen en of balken en vloeren. Modernisering van keukens/toiletten/badkamers vallen niet onder de regeling.

Schilderwerk van vernieuwde ramen deuren en of kozijnen vallen onder grootonderhoud, aangezien duidelijk sprake is van een directe samenhang. Ook het aanbrengen van dubbelglas bij noodzakelijk vernieuwde ramen kunnen worden opgevoerd als groot onderhoud, alsmede dakisolatie bij herstel van dakconstructies.

Hiervoor geldt niet de eis dat de woning tenminste één jaar als hoofdverblijf dient. Bij het betrekken van een andere woning kan hier dus al direct gebruik van worden gemaakt. Zestig procent van alle kosten zowel binnen als buiten komen voor aftrek in aanmerking, voor zover zij niet al onder groot onderhoud vallen.

Ook hier zijn echter beperkingen gesteld. De kosten moeten namelijk éénmaal het verhoogde huurwaardeforfait te boven gaan. Is dit laatste bedrag lager dan f 1.000,— dan geldt in elk geval f 1.000,— als drempel.

Bovendien geldt een maximum voor de aftrek van de kosten van schilderwerk. Dat maximum bedraagt f 5.000,— na toepassing van de drempel.

Bij aangifte voor de inkomstenbelasting moeten de facturen en betaalbewijzen worden overlegd.

Succes met uw aangifte en misschien kunt u wel dankbaar gebruik maken van deze tijdelijke regeling. U zult begrijpen dat het niet direct meer noodzakelijk is uw plafond zwart te laten witten. U kunt gerust weer wit witten.

Voor 1 januari 1986 moet het werk zijn geklaard. Misschien wordt het Van Stolkpark onroerend goed nog fraaier dan het al is.

A. C. Gualthérie van Weezel

De sleutel is dat de kosten aftrekbaar zijn voorzover zij totaal meer bedragen dan 2½ maal het huurwaardeforfait met f 2.000,— als drempel. Voor kosten onder de f 2.000,— past de sleutel niet. In verband met het invoeren van de maatregel inzake de verruimde aftrekbaarheid is het zogenaamd huurwaardeforfait tijdelijk verhoogd.

Huurwaarde	f 960,—	Huurwaarde	f 480,—
2½ maal	f 2.400,—	2½ maal	f 1.200,—
Drempel	f 2.400,—	Drempel	f 2.000,—

Het totale bedrag aan kosten, verminderd met de drempel is aftrekbaar tot een maximum van f 20.000,—. Jaarlijks geldt dit maximum.

In een publikatie van het ministerie van Financiën zijn enige voorbeelden genoemd die ik ter verduidelijking voor u heb overgenomen.

Voorbeeld 1

Kosten elektrische bedrading f 5.000,—, drempel f 2.000,—. Zou het bedrag van f 5.000,— geheel in '83, '84 of '85 worden betaald, dan zou f 3.000,— aftrekbaar zijn. Zou de betaling voor de helft in '83 en voor de andere helft in '84 plaatsvinden dan is de uitwerking als volgt;

Betaling '83	f 2.500,—	Aftrek	f 500,—
Betaling '84	f 2.500,—	Aftrek	f 500,—
Totaal	f 5.000,—	Aftrek	f 1.000,—

Voorbeeld 2

Kosten dakreparatie f 30.000,—, drempel f 2.000,—. Zou het bedrag van f 30.000,— geheel in '83, '84 of '85 worden betaald dan zou f 20.000,— (het maximum) aftrekbaar zijn.

Zou de betaling in gelijke delen in 1984 en 1985 plaatsvinden, dan is de uitwerking als volgt;

Betaling '84	f 15.000,—	Aftrek	f 13.000,—
Betaling '85	f 15.000,—	Aftrek	f 13.000,—
Totaal	f 30.000,—	Aftrek	f 26.000,—

Voorbeeld 3

Kosten dakreparatie f 30.000,—, drempel f 21.600,— (2,5 × maximale forfait van f 8.640,—). Zou het bedrag van f 30.000,— geheel in '83, '84 of '85 worden betaald, dan zou f 8.400,— aftrekbaar zijn.

Zou de betaling gedeeltelijk in '84 en gedeeltelijk in '85 plaatsvinden, dan is de uitwerking als volgt;

Betaling '84	f 15.000,—	Aftrek	nihil
Betaling '85	f 15.000,—	Aftrek	nihil
Totaal	f 30.000,—	Aftrek	nihil

Voorbeeld 4

Kosten vervanging voor- en achtergevel f 90.000,—, drempel f 2.000,—. Zou het bedrag van f 90.000,— geheel in '83, '84 of '85 worden betaald, dan zou f 20.000,— (het maximum) aftrekbaar zijn.

Zou de betaling gespreid over de jaren '83, '84 en '85 plaatsvinden, dan is de uitwerking als volgt;

Betaling '83	f 30.000,—	Aftrek	f 20.000,—
Betaling '84	f 30.000,—	Aftrek	f 20.000,—
Betaling '85	f 30.000,—	Aftrek	f 20.000,—
Totaal	f 90.000,—	Aftrek	f 60.000,—

Verslag

Van de Algemene Ledenvergadering van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark', gehouden op donderdag 10 november 1983 in het Eerste VCL, Van Stolkweg 35.

Van de Algemene Ledenvergadering van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark', gehouden op donderdag 10 november 1983 in het Eerste VCL, Van Stolkweg 35.

Aanwezig:

Drs F. J. B. Bruins, voorzitter, mevrouw E. A. D. Ringnalda - Houtsmulder, secretaris, Drs H. J. Mulder, penningmeester, en R. P. Luijer, lid circa 45 leden.

Afwezig:

Met kennisgeving: J. A. Kusters, vice-voorzitter, Mr T. Landheer, en het erelid Th. H. Sorel.

De voorzitter, de heer Bruins, heette alle aanwezigen van harte welkom. Hij deed mede, dat de Wijkvereniging inmiddels lid is geworden van de Haagse Federatie van Wijkverenigingen, de Koninklijke Maatschappij voor Tuinbouw en Plantkunde, alsmede de Vereniging voor Vogelbescherming in Nederland. Tevens vermeldde hij, dat als nieuw wijkhoofd voor Burenhulp is benoemd mevrouw E. M. Braat - van Pelt. Hij bedankt het aftredende wijkhoofd, mevrouw Landheer - Roelants voor de werkzaamheden, die zij terzake steeds met groot enthousiasme en inzet heeft verricht.

De wijkvereniging was vertegenwoordigd in het Wijk- en Dienstencentrum Scheveningen-dorp door de heer Luijer, lid van het bestuur. De heer Luijer geeft vervolgens een kort overzicht van de stand van zaken.

De voorzitter, als lid van de begeleidingscommissie van de Stichting Opvang en hulpverlening drugverslaafden 'De Kouwenhof', zette uiteen, dat de contacten met de gemeente nogal eens stroef waren verlopen. Verheugend was echter, dat de criminaliteit in de wijk niet was gestegen.

Wegens het vertrek van de heer Van de Laar uit het Van Stolkpark is zijn functie in de begeleidingscommissie vacant. Het bestuur vraagt en verkrijgt toestemming een in de wijk wonende arts hiervoor te benaderen. De voorzitter bedankte langs deze weg de heer Van de Laar voor zijn inspanningen voor de wijkvereniging in de begeleidingscommissie.

Vervolgens komen de volgende mutaties aan de orde:

- Vertrek van de heer Landheer. Deze heeft te kennen gegeven in de na-jaarsvergadering 1982 nog één jaar in het bestuur te willen participeren. Hij kon het voorzitterschap/bestuurslidmaatschap niet combineren met zijn lidmaatschap van de Haagse gemeenteraad. Hij is echter thans be-

reid gevonden zijn bestuurslidmaatschap tot de voorjaarsvergadering te verlengen.

Het bestuur vraagt en verkrijgt toestemming een vervanger aan te trekken. Suggesties zijn welkom bij het bestuur. In de voorjaarsvergadering zal de kandidatuur dan worden geformaliseerd.

- mevrouw Landheer heeft te kennen gegeven haar activiteiten als redactielid van de Van Stolkparkkoerier te willen beëindigen omstreeks de voorjaarsvergadering. De voorzitter betreurt dit voornemen zeer, doch moet het respecteren.

Het bestuur zal het op prijs stellen, indien eventuele kandidaten vanuit de wijk worden voorgesteld.

Tenslotte memoreerde de voorzitter zijn lovende woorden in de Van Stolkparkkoerier over het boekje 'Het Van Stolkpark in oude ansichten', samengesteld door mevrouw Landheer met medewerking van de heren Luijer en Klomp-maker.

Met betrekking tot het wonen in de wijk kwamen de volgende onderwerpen ter sprake.

Parkweg 10

Dit gebouw is door de Gemeente aan haar woonbestemming onttrokken. Hiervoor heeft de wijkvereniging een Arob-procedure aanhanging gemaakt.

Parkweg 21/Duinweg 27

Het bestuur heeft met de architect en de opdrachtgever contact gehad over noodzakelijke wijziging in de bouwplannen. Dit is verwerkt. De omwonenden zijn de gewijzigde plannen toegelicht en worden nu benaderd om hun reactie te geven.

Van Stolkweg 16

Marine is uit dit pand vertrokken. Thans wordt een passende bestemming gezocht.

Parkweg 9

(Franse school). Deze school kan haar verbouwingsplannen nu realiseren, doordat de aangespannen Arob-procedure is beëindigd. De heer Bouwers is niet gelukkig met de gevolgde procedure. Daar het betrokken bestuurslid niet aanwezig is om een toelichting te geven, vindt de voorzitter dat dit punt niet kan worden besproken. Wel stipuleert hij, dat bij alle procedures daarna nadrukkelijk de vrijheid tot reageren van de omwonenden is benadrukt. Juridisch kan de wijkvereniging de wijkbewoners ook niet binden.

Van Stolkweg 17-19

Deze panden worden thans bewoond door een familie om kraken te voorkomen.

Betreffende de verkeerssituatie deelt de heer Luijer mede: bij het begin van de Parkweg komt een blokstreep om duidelijk te maken dat het hier om een afslag gaat van de Hogeweg; bij de fietsenoversteek op de Prof. Teldersweg zullen wellicht bajonethekken worden geplaatst ten behoeve van de verkeersveiligheid.

Het blijkt dat enkele leden ten onrechte een rappel hebben ontvangen om hun contributie te betalen. De penningmeester, de heer Mulder, verschaftte duidelijkheid hierover. De begroting 1984 wordt vervolgens geaccepteerd.

Tijdens de rondvraag kwamen de volgende onderwerpen ter sprake:

1. Verkeersveiligheid op de Van Stolkweg door het in twee richtingen rijdende fietsverkeer. Dit is echter recentelijk toegestaan door de gemeente en lijkt niet voor verandering vatbaar. Het aan twee zijden parkeren levert veel overlast, doch lijkt onvermijdelijk. Dit tweezijdig parkeren gebeurt ook op de Duinweg buiten de verkeershavens en op de hoeken. De wijkagent zal wederom om toezicht worden gevraagd.
2. Er blijkt behoefte aan meer prullebakken bij de Belvédère. De heer De Jager van de Dienst der Gemeenteplantsoenen ziet als oplossing niet het plaatsen van meer prullebakken, doch het sneller legen daarvan.
3. Nagegaan zal worden of de paden, die gebruikt worden door paardrijders als ruitpaden zijn aangemerkt. Zo niet, dan zal worden bezien wat hiertegen te doen is.

De voorzitter besluit vervolgens de vergadering en wijst daarbij op het nieuws dat er een bestemmingsplan is opgesteld. Dit wordt thans in het bestuur besproken en zal te zijner tijd aan de gemeente worden toegezonden. Ook aanpalende wijkverenigingen zullen hierbij worden betrokken.

Na de pauze wordt door mevrouw Chr. H. van Beurden - Meijers, als secretaris van de Commissie Tuinkeuringen van de Koninklijke Maatschappij voor Tuinbouw- en Plantkunde, een uiteenzetting gegeven over het keuren van tuinen.

Vervolgens werd door de heer J. de Jager van de Dienst der Gemeenteplantsoenen een voordracht gehouden over 'Nieuwe aanpak van het groen in en om het Van Stolkpark'. Hij ging hierbij op de van hem bekende humoristische wijze in op onder meer het Beheersplan Scheveningse Bosjes.

Met een geanimeerde discussie hierover werd de avond besloten, doch niet dan nadat de voorzitter de spreekster en spreker had bedankt en een klein blijk van waardering had overhandigd.

Drs F. J. B. Bruins

The lady Haig's Poppy Factory

*In Flanders fields the poppies blow
Between the crosses row on row
That mark our place, and in the sky
The larks, still bravely singing fly
Scarce heard amid the guns below.*

*We are the Dead. Short days ago
We lived, felt dawn, saw sunsets glow
Loved and were loved, and now we lie
In Flanders fields.*

*Take up our quarrel with the foe:
To you from failing hands we throw
The torch: be yours to hold it high.
If ye break faith with us who die
We shall not sleep, though poppies blow
In Flanders' fields.*

John Mc Crae

Toen John McCrae dit gedicht schreef, kon hij niet vermoeden, dat de klaproos nog eens het symbool zou worden voor de herdenking van de gevallen uit de beide wereldoorlogen. Nog veel minder lag het toen voor de hand, dat medewerkers van de Lady Haig's Poppy Factory ook in het Van Stolkpark een krans van klaprozen zouden komen leggen, namelijk bij het monument voor de slachtoffers van het Englandspiel.

Weldra zal het weer 4 mei zijn. Daarom leek het ons goed hier nu iets over de achtergrond van die kranslegging te schrijven. Zelf kregen wij die informatie van de directeur van de Poppy Factory,

Major S. Campbell, als reactie op een brief, die wij namens de wijkvereniging schreven, naar aanleiding van een kranslegging op 4 mei 1980.

John McCrae was een Canadese militaire arts, die zijn gedicht schreef in april 1915, tijdens de tweede slag bij Ieper (België), waarbij meer dan 10.000 man de dood vonden. McCrae heeft nooit geweten, dat zijn gedicht er toe heeft geleid, dat de klaproos zo'n belangrijke symbolische betekenis zou krijgen: Hij werd later ernstig gewond en overleed in januari 1918.

McCrae kwam er toe het gedicht te schrijven, omdat het de militairen, die in Vlaanderen dienst deden was opgevallen, dat in de verwoeste gebieden duizenden wilde klaprozen groeiden, vooral op plaatsen, waar hun gevallen kameraden begraven waren. Het gedicht maakte in die dagen op veel mensen een blijvende indruk.

Zo ook op Moina Michael, een Amerikaanse, die de Amerikaanse oudstrijders er toe heeft bewogen de klaproos tot hun embleem te kiezen. Weldra werden in de Verenigde Staten klaprozen verkocht, vervaardigd door vrouwen uit de verwoeste gebieden van Frankrijk.

In Engeland werd de eerste 'Klaproosdag' - collecte gehouden op 11 november 1921, de derde verjaardag van de Wapenstilstand, ook met klaprozen, die uit Frankrijk waren geïmporteerd. Dit leidde er onder andere toe, dat Lay Haig - de echtgenote van de Britse veldmaarschalk Earl Haig - het initiatief nam ook in Schotland een 'fabriek' te stichten, voor het maken van klaprozen, om daarmee werkgelegenheid te scheppen voor de vele ernstig gehandicapte Schotse oud-strijders.

Op 8 maart 1926 werd de 'Fabriek' geopend, met drie man personeel, wat rood papier en een paar scharen. Al

gauw waren er 28 man werkzaam, die allen meer dan 80% invalide waren. Er werd hard gewerkt, want voor de Wapenstilstanddag 1926 maakten zij tussen maart en november bijna 2 miljoen klaprozen en bijna 500 kransen.

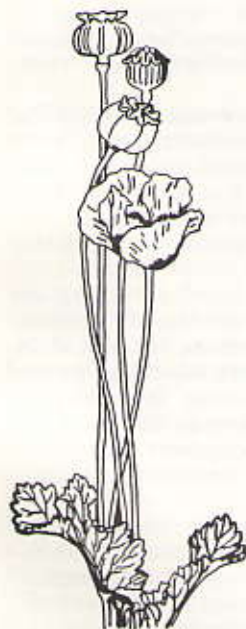
Behalve klaprozen werden later ook allerhand andere artikelen in productie genomen. Met groot succes. Opmerkelijk is, dat de verkoop van houten meubilair voor poppenhuizen, naar een ontwerp uit 1930, nog steeds goed loopt. Er werken nu rond 50 man in de Lady Haig's Poppy Factory.

Het zijn allen oud-strijders, die nu 40 - 100% invalide zijn en daardoor nauwelijks plaatsbaar in het normale arbeidsproces zijn. Voor hen vormt de Poppy Factory een mogelijkheid toch op een nuttige wijze bezig te zijn. Hoewel er veel is veranderd sinds 1926 blijft het voornaamste doel elk jaar vijf miljoen klaprozen te maken voor de collecte ten behoeve van alle Schotse oud-strijders en hun nabestaanden.

Ter nagedachtenis van hun gevallen kameraden leggen medewerkers van Lady Haig's Poppy Factory elk jaar bij tal van oorlogsmonumenten een krans. Zo ook op het graf van Overste McCrae op de Canadese oorlogsbegraafplaats bij Boulogne.

Toen op 3 mei 1980 H.K.H. Prinses Juliana bij de Waterpartij het monument onthulde 'in dankbare herinnering aan de 54 Nederlandse agenten en allen die vielen in het inlichtingenwerk' - de slachtoffers van het Englandspiel 1942 - 1944 - legde een groep van zes veteranen daar voor het eerst een krans. Nederland bezoeken zij om het andere jaar. Laten we hopen, dat zij in 1984 weer naar het Van Stolkpark kunnen komen.

Mr T. Landheer

Lente

*Toch weer dat gevoel
van fladderende vlinders*

*aanzwellend
tot wiekende vleugels*

*met de milde wind
verbazing inademen*

*toegevend glimlachen
om uitdagend blauw*

*weer woorden vinden
om gedachten te benoemen*

*uit de donkere kamer
door een deur van licht*

Irmgard Weijers

"Jaan"

Met veel gesengde gevoelens nam ik kennis van een zinrede uit het artikel over het vissersherdenkingsmonument in de Van Stolkpark Koerier nr. 19/20. Het betrof het monument, staande op de boulevard ter hoogte van de Keizerstraat, en U meende blijkbaar de vrouwenfiguur nader te moeten omschrijven door er de naam "Jaan" aan toe te voegen.

Ik ben er niet nieuwsgierig naar wie die naam heeft verzonnen voor zover ze al in gebruik zou zijn; wel wil ik mijn duidelijke bezwaren kenbaar maken tegen dit soort persoonsverbeeldingen en het gebruik daarvan in een blad als de Van Stolkpark Koerier. Voor mij - en voor vele andere uit vissersgezinnen afkomstige Scheveningers - drukt de beeltenis een emotie uit die in weergegeven in een vergeefs uitziende en - wachtende vrouwenfiguur. Deze emotie staat voor mensen die ooit op den brode vertrokken naar see en nooit weer te keren. Zij staat voor nabestaanden die nog leven met hun vragen over een of meer geliefden die zij niet meer terugzagen, dood noch levend.

Evenals dan ook als men aan bijvoorbeeld het monument van de Amsterdamse dokwerker een naam pleegt toe te kennen als Jan, Piet of Klaas, dient men dit te doen aan het beeld van die wachtende vissersvrouw die een oud en diep verdriet van het toenmalige vissersdorp Scheveningen symboliseert. Dit degradeert onnodig de waarde ervan en het kwetst de gevoelens van de betrokkenen. Het ligt voor de hand dat het niet de bedoeling van Uw redactie is geweest om te kwetsen en wellicht dient de zinrede te worden gezien als een "slip of the thought". Het leek mij desalniettemin van voldoende belang om hierop door middel van dit schrijven te reageren. Overigens maak ik U mijn complimenten voor Uw steeds goed verzorgde en goed leesbare wijkblad, de Van Stolkpark Koerier.

De naam 'Jaan' is blijkbaar in omloop bij (delen van de) Scheveningse bevolking, en niet bedacht door de redactie.

Piet Spaans,

Tuinkeuringen anno 1916

Onlangs kreeg ik een exemplaar van het boekje, dat in 1916 werd uitgegeven na een van de eerste 'wedstrijden in tuinversiering'. Enige alinea's daaruit wil ik u niet onthouden:

De Commissie voor den in 1916 te 's-Gravenhage gehouden Wedstrijd in Tuinversiering, betuigt haar dank aan allen die hare pogingen hebben gesteund. Zij dankt hen die zich bereid verklaarden zitting te nemen in de Commissie van Patronaat. Zij brengt haar dank aan hen die door het schenken van vrijwillige bijdragen, of wel door het beschikbaarstellen van medailles of van kunstvoorwerpen, haar in staat stelden hare plannen tot uitvoering te brengen. Niet minder welgemeend brengt zij haar dank aan hen, die aan den wedstrijd deelnamen. Gaarne betuigt zij hare erkentelijkheid aan de leden van de Jury. Indien de gehouden wedstrijd er toe zal hebben bijgedragen, dat door de ontwikkeling der belangstelling in de tuinversiering de aantrekkelijkheid van 's-Gravenhage zal zijn, of wel zal worden verhoogd; indien de gehouden wedstrijd aanleiding zal mogen worden, dat op den ingeslagen weg zal worden voortgegaan, dan zal de Commissie zich voor haren, in het belang der schoone plaats harer inwoning ondernomen arbeid, ruimschoots beloofd achten.

Ofschoon de Commissie allerminst de beteekenis van haren arbeid wil overschatten, meent zij (juist omdat zij hoopt, dat op gezette tijden, bijvoorbeeld om de twee jaren, na voldoende voorbereiding, hier ter stede wedstrijden zullen worden gehouden van den aard als de ditjarige) goed te doen, hierbij aan te teekenen, dat zij eenige bescheiden van eenigszins blijvende waarde betreffende dezen wedstrijd, heeft afgedragen aan het Bestuur der Vereeniging tot bevordering van het Vreemdelingen verkeer hier ter stede.

Wellicht kan de opgedane ondervinding voor volgende gelegenheden van nut zijn. Bij de bescheiden bevinden zich de van de Commissie uitgegane circulaire's, beschouwingen van eenige organen der pers, (aan welke de Commissie voor hare belangstelling dank betuigt), de rekening en verantwoording, de lijst der deelnemers en der schenkers van geldelijke bijdragen, enzovoort. Bij het rapport van de Jury vindt men de namen der bekroonden.

Moge de Vereeniging tot bevordering van het Vreemdelingenverkeer, die het initiatief voor den wedstrijd nam, zoo ook de 's-Gravenhaagsche Tuinbouwvereeniging, die hare voorlichting verleende, mogen allen die medewerkten, met voldoening kunnen terugzien op hetgeen zij hebben verricht.

Hoe dankbaar de mensen van een halve eeuw geleden zich bewoorden! Tegen-

Namens de Commissie
Mr A. J. E. A. Bik
Voorzitter
J. C. Hoogeveen
Secretaris

woordig vinden wij, en dat wordt ons ook nog van alle kanten opgedrongen, dat we overal recht op hebben.

Een ander verschil is de manier van deelname. In 1916 gaf men zich zelf op en deed dan mee in een bepaalde klasse.

Om tot eene billijke beoordeeling te geraken werden de deelnemende tuinen in 5 klassen gegroepeerd, naar mate hunner grootte en ligging aan meer of minder voorname verkeerswegen.

Mogelijk zouden in de toekomst bij groeter deelname nog meer klassen en scherpere onderscheiding gewenscht blijken.

Nu maakt men een indeling in stadswijken en iedere tuin in die wijk, zonder uitzondering, doet mee. Er zal dit jaar een prijsuitrijking zijn tussen eind oktober en begin november en de jury zal net als in 1916, hoewel op andere tijden ook tweemaal komen kijken en wel in de weken van 7 tot 14 april en 1 tot 8 september. In 1916:

De beoordeeling zelve geschiedde volgens een puntenstelsel, dat de gelegenheid bood om ongelijksoortige tuinen met elkaar te vergelijken: aan onderhoud en algemeenen indruk werd groote waarde gehecht. Alleen die gedeelten tuin welke van af den publieken weg zichtbaar waren, kwamen in aanmerking: De terreinen werden tijdens de beoordeeling niet betreden.

De Jury heeft gedurende den loop van den wedstrijd (15 juli -15 september 1916) de noodige rondgangen gemaakt en twee keer beoordeeld. Eenige opmerkingen mogen hier volgen:

Het doet ons leed te moeten vermelden dat wij enkele belangrijke terreinen niet, of slechts gedeeltelijk hebben kunnen beoordeelen, daar een zware heg of hooge beplanting de tuinen onzichtbaar maakte.

Waar deze neiging zich (in meerdere of mindere mate) veel voordoet, zoowel hier ter stede als elders, en deze hardnekkige afsluitingen in het wezen geen reden van bestaan hebben, komt het ons voor, dat vooral hierop de aandacht der bezitters van tuinen gevestigd dient te worden.

Het doel der afsluiting kan zijn tweërlei.

1 Bescherming tegen snijdenden wind, valwind of stof.

2 Bescherming tegen onbescheiden blikken van voorbijgangers.

Zeer zeker is het noodzakelijk dat, vooral in de gedeelten nabij Scheveningen, eene beschutting worde gemaakt tegen den heerschenden wind, of elders, waar valwinden voorkomen, zelfs plaatselijk bijzonder hooge beplantingen; maar in de meeste gevallen is, hoewel ook andere oplossingen te maken zijn, een dichte lage haag voldoende.

Tegen stof is het afsproeien het eenige middel: Geen beplanting kan het stof tegen houden: Terwijl tegen tocht eene plaatselijke hooge beplanting doorgaans voldoende is.

Deze beplantingen zijn echter dikwijls onaesthetisch uitgevoerd, terwijl ook de beplantingen tot erfcheiding der percelen dienende, menigmaal aan dit euvel mank gaan.

Het laatst bedoelde bezwaar - dat zich bij voorbeeld aan den Scheveningschen weg doet gelden - kan alleen opgeheven worden, wanneer eigenaars-buren (in hun eigen welbegrepen belang) tot eene gezamenlijke oplossing komen.

De beoordeeling is weinig veranderd; dat blijkt ook uit het volgende:

Van de vele factoren, die er toe kunnen bijdragen eene stad aantrekkelijk te maken, vormen de plekje's gronds, welke tot tuin zijn ingericht, een niet gering onderdeel.

Onze stad bezit door hare ligging aan zee, door de haar omringende duinlandschappen en bosschen, van nature een bekroning, die door kunstmiddelen niet verkregen kan worden. In sterke mate worden echter de eerste indrukken van het stadsschoon opgewekt of gevestigd door den aanblik van tuinen.

Vele steden missen alle directe bekoring door haren ondoordachten hoofdaanleg, zoowel in bebouwing als in beplanting, waarbij blokken van villa's of woningen een eentonige reeks vormen, die noch afzonderlijk, noch te zamen den beschouwer kunnen boeien.

Intusschen, zoowel overdaad van bloemen als van lommer vermoet het oog en daarmede de belangstelling.

Eene gewenschte afwisseling in aanleg

en aankleding der terreinen, verrassende kijkjes, goede aanpassing van tuin aan woonhuis in verband met hun karakter, eene smaakvolle gevelversiering, tenslotte een uitstekend onderhoud, dat alles is eisch voor de tuinen, aan dit alles dient blijvend de aandacht gewijd te worden, wil werkelijk van een plekje gronds of van een wijk, ja zelfs van eene stad eene onuitwisbare bekoering uitgaan.

Wegens de sterke uitbreiding van Den Haag en de groeiende belangstelling in de uiterlijke verzorging van het woonhuis, is het tegenwoordige oogenblik gunstig om de tuinkunst eene schrede vooruit te brengen.

Een 'tuinwedstrijd' nu is een practisch middel om de tuineigenaars een prikkel te verschaffen, teneinde hun bloemenhof zoo aantrekkelijk mogelijk te maken. Tevens dient zulk een wedstrijd er toe om den vooruitgang door onderlinge vergelijking te bepalen.

Zeer gewenscht is voor dit doel eene algemeene deelname, al valt niet te ontkennen dat de invloed van een wedstrijd zelf zichtbaar was in niet mededingende tuinen.

De vrees, dat deelname overdreven kosten-opdrijving mee zou brengen, bleek meermalen tuinbezitters weerhouden te hebben zich op te geven. Zoodanige kosten-opdrijving lag geenszins in de bedoeling der ontwerpers van dezen wedstrijd, daar ook met eenvoudige middelen een verrassend resultaat bereikt kan worden, en gelijk hier en daar bleek, ook inderdaad werd verkregen.

Naast een weelderigen tuinaanleg heeft een rustig en bescheiden versierd plekje gronds evengoed zijne bekoering.

Ook nu nog kan men deze raadgevingen ter harte nemen. Mag ik eindigen met de opsomming van tuinen uit onze wijk, die toen meedongen en waaronder ook prijzen vielen:

Mevrouw F. W. Randebroek, Van Stolkweg 23 - gouden medaille - 1e classe

J. I. van Waning, Van Stolkweg 3 - verguld zilveren medaille - 2e classe

D. A. J. Kessler, Parkweg 9 - zilveren medaille - 2e classe

Aan de Scheveningseweg werden ook twee prijzen gewonnen namelijk:

Uit de 2e classe A. C. Volker, Scheveningseweg 106 - zilver

Uit de 3e classe mevrouw L. Koch-van Rappard, Scheveningseweg 96, zilver

Niet in de prijzen gevallen deelnemers waren:

Mevrouw A. Pierson - van Goudoever, Duinweg 4, met 2500 m² tuin

E. L. C. Schiff, Duinweg 6, met ca. 9000 - 10.000 m² tuin

Broese van Groenou, Parkweg 9a, met 250 m² tuin

E. J. Weynschenk, Parkweg 17, met 240 m² tuin

Mevrouw de weduwe P. Smit - geb. Smit, Van Stolkweg 1, met ca. 1250 m² tuin

E. Uhlenbeck, Van Stolkweg 2 - grootte van de tuin niet opgegeven

P. van den Arend, Van Stolkweg 12a, met 125 m² tuin

J. R. van Wulften Palthe, Van Stolkweg 35, met 2000 m² tuin.

Else Ringnalda

Voorjaarskeuring Haagse voortuinen

Op 7 en 14 april (zaterdagochtend), en dinsdag- en donderdagavond in die week zijn voor de 21e maal voortuinen gekeurd. Om een prijs te winnen is het beslist nodig dat zowel de voorjaars als de zomertuin (keuring 1-8 september) een goed verzorgde aanblik bieden.

U heeft vast wel zin om mee te dingen. Even een geheugensteuntje: is uw gras gemaaid, zijn uw randen afgestoken, uw bloembedden ontdaan van alle winterresten, heeft u de uitgebloeide bloemen weggeknipt, rozen gesnoeid, misschien een lege plek fleurig opgevuld?

Dat verwacht de jury van u. Doe uw best op uw eigen lapje grond in alle 20 secties gelegen in Mariahoeve, Marlot, omgeving Benoordenhoutseweg, Van Stolkpark, Vogelwijk, Bohemen, Kijkduin, omgeving Ridderspoorweg, Nw Waldeck.

Dit jaar wordt er bovendien weer een bollenprijs ter beschikking gesteld door het Internationaal Bloembollencentrum

Huizenamen in het Van Stolkpark

Deel IV

In de vorige afleveringen van deze serie werden vermeld de namen van huizen aan de Van Stolkweg (Van Stolkparkkoerier no. 16), Parkweg (Van Stolkparkkoerier no. 17/18), Hogeweg en Duinweg (Van Stolkparkkoerier no. 19/29).

Dit keer zijn aan de beurt de namen van huizen van omringende wegen. De eerste is de Kanaalweg, aanvankelijk vermeld als Hondenslag of -weg. Dit was de weg waarlangs Scheveningers met hondenkarren de vis naar de plaats brachten waar de visschuit voor de markt in Rotterdam lag. De schuit lag ter hoogte van de voormalige militaire zwemschool, nabij de rustieke brug aan het Kanaal waarmee men over de Waterpartij komt.

Nu is op deze plaats de kano-aanlegplaats aan het Kanaal. In 1848 veranderde de weg in een macadamweg. Tot in de zeventiger jaren van de negentiende eeuw bleef de Kanaalweg praktisch onbebouwd.

In 1962 werd het 'laatste' stuk van de Kanaalweg, van Duinweg tot Duinweg/Haringkade omgedoopt in Prof. P. S. Gerbrandyweg. Prof. P. S. Gerbrandy woonde tot aan zijn dood in 1962 op het adres Kanaalweg 113c. Een hernummering van de Prof. P. S. Gerbrandyweg volgde op verzoek van de bewoners in 1970.

Een tweede 'randweg' is de jongste weg van het Van Stolkpark, de Belvédèreweg, in 1900 aangelegd, en genoemd

Dassen

In groen en blauw: de dassen, shawls, chokers van het Van Stolkpark.

Afgehaald bij het contactadres kosten ze: dassen f 15,—, shawls en chokers f 17,50.

voor het mooiste bollenarrangement in een Haagse tuin. Ziehier nog enkele tips voor de zomertuin: kies eens wat struiken met verschillend bladgroen, pas ook eens bodembedekkers toe op plaatsen die ongunstig liggen, bijvoorbeeld onder bomen of bij een garagepad, neem de kaalheid van een muur van uw huis weg door een klimplant of een bloembak te plaatsen (tuin sluit dan aan bij het huis), zorg voor een goede kleurcombinatie in flinke groepen.

U weet het, de jurk (telkens 1 vakman en 2 hobbyisten) geeft cijfers voor de inrichting van de tuin (deze algemene indruk telt dubbel), voor de gevarieerdheid van de beplanting in kleur of hoogte of groen of originaliteit, en voor het onderhoud. Zij zijn benieuwd naar het resultaat.

Trouwens, hoe fijn is het niet voor iedere voorbijganger om even stil te staan bij een groepje prachtig getekende iris reticulata, bij een vrolijk bosje crocussen of bij een pril treurwilgje!

naar de uitkijktoren op het aangrenzende duin. De derde weg is de Scheveningseweg, tussen 1663 en 1665 aangelegd op initiatief van Constantijn Huygens. Van de Scheveningseweg liggen slechts enkele panden in het Van Stolkpark. Ik vermeld een oude nummering. Geen van deze huizen bestaat nog.

Ten slotte vermeld ik nog de namen van de huizen aan het verbindingslaantje tussen Van Stolkweg en Kanaalweg, de Van Stolklaan.

Kanaalweg

- 1 Bosch en Duin, Eikenhof
- 5 Klein Vluchtheuvel
- 115 Olmenhorst
- 130 (nu Prof. Gerbrandyweg 2) Lily

Prof. P. S. Gerbrandyweg

- 113d later 7, Hendrika
- 115 later 15 t/m 27, Olmenhorst

Belvédèreweg

- 1 De Hoeksteen
- 17 Zonneweelde

Scheveningseweg

- 14 Erica
- 16 Boschhoek, later Hôtel de la Promenade
- 18 Hôtel de la Promenade

Van Stolklaan

- 1 Christina
- 2 Beatrix

Anneke Landheer

Van oude huizen en de mensen die er woonden - Duinweg 20-22

Na het zoekplaatje in de Van Stolkparkkoerier no. 11 (april 1982) is het wellicht aardig iets meer te vertellen over het daarop afgebeelde gebouw aan de Duinweg, thans genummerd no. 20-22 en onderdak biedend aan het kantoor van Braat's Bouwstoffen.

Op 26 april 1887 kwam de 35-jarige, in Poortugaal geboren, onderwijzer Jacob Mackenzie uit Rotterdam naar Scheveningen. Hij vestigde zich, met zijn tweede vrouw, Maria Susanna van den Bos, en het uit zijn eerste huwelijk geboren zoontje, de driejarige Jacob, aan de Parkweg no. 2, Villa Perseveranzo, waar hij het 'instituut' stichtte, dat onderwijs en onderdak bood aan een aantal jongens.

Al spoedig kwam een aantal onderwijzers zijn staf versterken: Op 16 mei 1887 de 21-jarige Johan Frederik Bense, op 5 december 1887 de 19-jarige Arie Cornelis van ter Toolen, en op 18 september 1888 Frederik Willem Balabrega. Ook leerlingen stroomden toe: Op 20 mei 1887 meldde zich als eerste pupil de 16-jarige Philip Jacob Schot, in 1888 gevolgd door de 13-jarige Hendrik Willem Versteven en Jacobus Marie de Kuijper, de eerste en de derde afkomstig uit Rotterdam, de tweede uit Schoonhoven.

Er volgden nog vele leerlingen, uit Dordrecht, Noordwijk, Vlaardingen, Utrecht, maar vooral uit Rotterdam.

Onder de pupillen vinden we Daniël Theodorus Ruijs, later directeur van de Rotterdamse Lloyd, die van 1889 tot 1895 als leerling ingeschreven stond, Samuel Crena de Jongh, later commissienair in granen en zaden en assuradeur in Dordrecht, Willem van Beuningen, later directeur van de Steenkolen

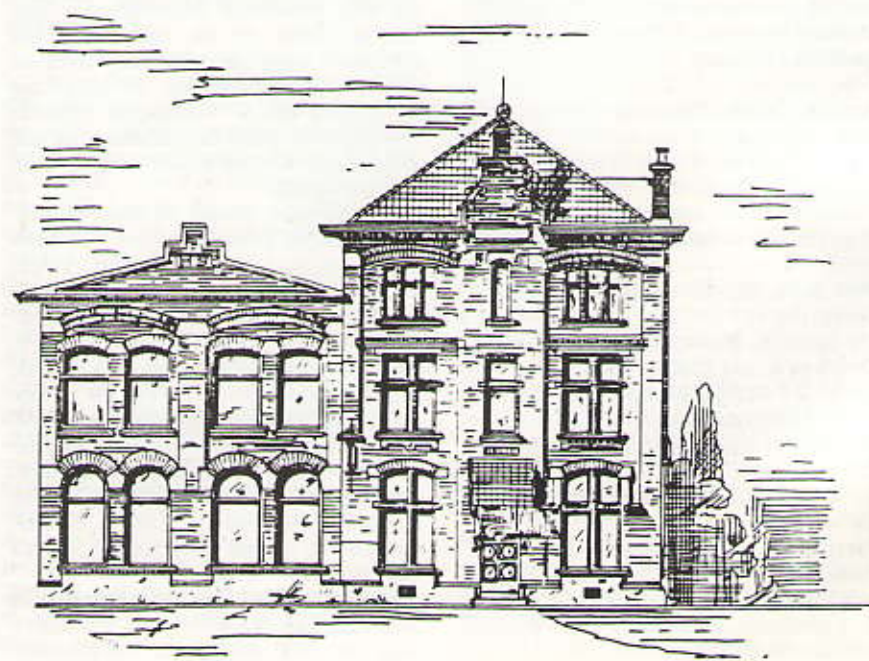
Duinweg 37), toen nog villa Bella Duna geheten, Catharina (nu Parkweg 27/Duinweg 23), Nonny (nu Huize Rona (Duinweg 19), en aan de oostzijde de op de hoeken van de Kanaalweg staande villa's Lily (nu Prof. Gerbrandyweg 2) en Margaretha (later villa Intimis; in 1938 afgebroken en vervangen door negen herenhuizen, genummerd Prof. Gerbrandyweg 1 t/m 13 en Duinweg 2 en 4).

In 1895 kocht Mackenzie van de Haagse koopman in steenkolen Cornelis Boer (die sinds enkele jaren de villa Antoinette, nu Hogeweg 6 had gehuurd) een aan zijn perceel grenzend stuk 'duingrond'.

Volgens Mackenzie's plan verrees hier in 1894 zijn handelsschool. De handelsschool won allengs aan faam. Johan Gram verhaalt hierover: 'Aan deze bloeiende inrichting wordt door deskundigen onderwijs gegeven in talen, handelswetenschappen, tekenen, gymnastiek etcetera. Leerlingen in Pension betalen per jaar f 1.000,—, dagleerlingen f 200,— per jaar. Het schooljaar loopt van 1 september tot 31 augustus'.

De leerlingen bleven toestromen, zowel in- als extern. Toch bedroog de schijn: De Haagse rechtbank sprak op 4 september 1896 het faillissement van Mackenzie uit. Door het verbindend worden van de slotuitdelingslijst op 5 februari 1897 werd dit faillissement beëindigd. Teleurgesteld had Mackenzie op 2 december 1896 na een verblijf van tien jaar in het Van Stolkpark, met zijn vrouw en 3 kinderen (12, 7 en 6 jaar oud) Den Haag verlaten en was naar Wisch verhuisd.

Uit de boedel kocht in 1896 Adriaan

SCHEVENINGEN. Duinweg (Sanatorium).

Frederik Henken het gebouw. Adriaan Henken, in 1864 geboren in Den Haag als zoon van de uit Rotterdam afkomstige agent van politie Adriaan Frederik Henken en Dorothea Margaretha Burk, was ziekenverpleger van beroep. Enkele jaren tevoren had Henken, na het overlijden van de weduwe van Thomas van Stolk, Van Stolkweg 26 gehuurd. Het daarop volgende jaar, op 26 januari 1895 was hij gehuwd met de 31-jarige, in Middelburg geboren, verpleegster Johanna Lena Bouwense.

De Henken's zagen er wel wat in de voormalige Handelsschool in te richten tot 'ziekeninrichting'; in 1900 kregen zij toestemming de bestemming van het gebouw daartoe te wijzigen. Wel een ge-

heel andere samenstelling van bewoning dan in de jaren van Mackenzie!

In 1901 werd er een stuk bijgebouwd, en later wordt vermeld dat het sanatorium Salem en Pella heette.

De eigendom van het sanatorium wordt in 1921 verworven voor Henri Leonard François Hoppenbrouwers, particulier te Geldrop. Kennelijk koopt hij het pand als belegging, hij verhuurt het aan de hotelhouder Bernardus Maria Francken. Francken slaagt erin van het pand, dat een toch wel wat saai uiterlijk heeft, een aardig ogend hotel te maken. Het hotel krijgt de fraaie naam Grande Pension 'Villa des Roses'.

Francken is zelf zoon van de pensionhouder Joannes M. N. Francken op de Gevers Deynootweg, en heeft ervaring

opgedaan in het buitenland, het laatst in Heidelberg. Op bijgaande foto ziet u hoe aardig het hotel eruit ziet.

Op 17 december 1936 verlaat Francken met zijn gezin de Duinweg, en gaat wonen op het adres Van Stolkweg 3. De volgende bestemming van het huis was weer hotel: Hotel Pension Britannia.

Als pensionhouder wordt vermeld op 23 december 1938 Ties van der Molen, insp. levensverzekeringen, geb. te Oude Pekela in 1896, maar dan als pensionhouder. In 1939 wordt als 'bewoner' vermeld de paedagoog Dr B. C. J. Lievegoed met zijn zonnehuis Veldhuis.

In 1943 wordt ook dit pand ontruimd: Op 8 juni 1943 wordt het als 'onbewoond' vermeld. Kennelijk overlijdt Hoppenbrouwers in 1952, want in 1953 wordt huis en tuin gesplitst over zijn zoon en dochter, die geen van beiden in Den Haag woonden, maar in Nijmegen en Geldrop. In 1963 wordt het verkocht aan de koopman Johannes Theodorus Stevens voor de ene helft en aan de makelaar Johannes Andreas Duyvestein voor de andere helft.

Er wordt besloten tot splitsing in appartementen, maar voordat het zover kan komen, komt de N.V. Bouwstoffen v/h A.E. Braat op de proppen, op zoek naar ruimte voor een kantoor. Zij koopt de beide panden en laat de woonbestemming wijzigen in bestemming kantoor en erf.

Na een grondige verbouwing, waartegen door de omwonenden nogal werd geprotesteerd betrokken zij in 1968 het kantoor. Het kost wel moeite om in het huidige pand Duinweg 20-22 de vroegere Handelsschool te herkennen.

Grande Pension Villa des Roses - Den Haag (Scheveningen)

Anneke Landheer

De bruidsboom

*Met duizend onzichtbare handen
biedt de lente mij haar
stralende boeketten aan*

*Bedolven onder donzen bloesem
blijf ik onverzadigbaar
verder en steeds verder gaan*

*Plotseling zie ik hem staan
in al zijn witte hevigheid
sprakeloos drink ik aan
zijn stille uitbundigheid*

*Ik raap de sneeuw op aan zijn voet
en draag één sneeuwvlok naar mijn huis*

Irmgard Weijers

Videoproduktie 'Den Haag 1884'

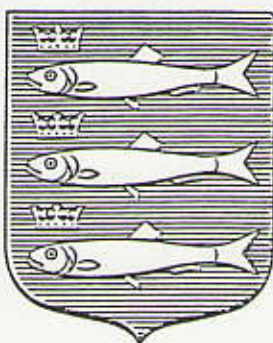
Dit jaar bestaat het Gemeentearchief van 's-Gravenhage 100 jaar. Ter gelegenheid van dit jubileum werd de videoproduktie 'Den Haag 1884, een historische documentaire' vervaardigd. Deze 45 minuten durende videoproduktie werd samengesteld uit materiaal dat in het Gemeentearchief aanwezig is, aangevuld met opnamen in de stad en sketches van amateurtoneelspelers. Op deze manier wordt een beeld gegeven van het leven in onze stad precies 100 jaar geleden.

Allerlei facetten van het Haagse leven in 1884 komen aan bod, zoals diverse culturele instellingen en gebeurtenissen, het wonen, werken en winkelen van de Hagenaars, de eerste haring van 1884 en de plannen voor een haven in Scheveningen, criminaliteit, prostitutie en gemeentepolitiek, sociale verschillen en de arbeidersbeweging, vervoer, de stinkende grachten, het badleven te Scheveningen en de bouw van het Kurhaus, het uitgaans- en kerkelijk leven en het Koninklijk Huis.

In principe is het voor een ieder mogelijk om over deze videoproduktie te beschikken door het aankopen op het Gemeentearchief van een kopie. Vulen zullen echter, bijvoorbeeld door het gemis van afspeelapparatuur, deze historische documentaire niet kunnen zien.

Indien u belangstelling heeft voor een kopie van de ze videoproduktie, kunt u contact op nemen met de heer F. den Breejen, van de sector Film en Geluid van het Gemeentearchief (tel. 64 89 04).

Het wapen van Scheveningen

Zoals wij u in de laatste Koerier berichten, werden op 17 februari jongstleden ruim 3000 handtekeningen, pleitend voor het behoud van het reeds jarenlang gebruikte wapen van Scheveningen, aangeboden. Niet aan de burgemeester, die verhinderd was, maar aan de locoburgemeester, de heer P. Vink.

Mevrouw S. van Heemskerck Pillis-Duvekot heeft aan de Minister van Defensie kamervragen gesteld. Zij vroeg de bewindsman onder meer of op de nieuwe mijnjager van de Marine niet alsnog het officieuze wapen aangebracht kan worden. Tevens vroeg het kamerlid zich af of de regering het wel een juiste gang van zaken vindt dat er wel advies over het onderwerp is ingewonnen bij de Hoge Raad van Adel, maar niet bij de Scheveningse bevolking en de gemeente Den Haag.

Inmiddels heeft de Minister van Defensie geantwoord, dat de Marine Scheveningen een genoeg heeft willen doen door het vernoemen van de nieuwe mijnneveger. Dat het speciaal voor die mijnneveger vervaardigde embleem niet in de smaak is gevallen van de Scheveningse bevolking, is betreurenswaardig. Op het verzoek van de Gemeenschappelijke Scheveningse Bewonersorganisaties aan de Burgemeester en Wethouders het oude wapen als het wapen voor Scheveningen vast te stellen is gunstig beschiedt.

Babysitters

Arne Bender, telefoon 55 47 11
Hendrik-Jan Muntendam,
telefoon 50 25 64
Jolanda Schuurmans, telefoon 55 15 44
Aad Verhoog, telefoon 55 13 11
Ewoud Verhoog, telefoon 55 13 11

Wijkvereniging 'Van Stolkpark'

Bestuur:

voorzitter

Drs F. J. B. Bruins, Van Stolkweg 26,
telefoon 52 23 47

vice-voorzitter

J. A. Kusters, Belvédèreweg 17,
telefoon 50 31 91

secretaris

mevrouw E. A. D. Ringnalda -
Houtsmuller, Hogeweg 6,
telefoon 54 03 29
(correspondentieadres:
Prof. P.S. Gerbrandyweg 3)

penningmeester

Drs H. J. Mulder, Parkweg 25a,
telefoon 55 02 13

leden

Mr T. Landheer, Prof. P. S. Gerbrandy-
weg 3,
telefoon 54 12 96
R. P. Luijter, Kanaalweg 27,
telefoon 54 13 13

contactadres

Prof. P. S. Gerbrandyweg 3,
telefoon 54 12 96

Van Stolkparkkoerier:

eindredactie:

Anneke Landheer - Roelants
Prof. P. S. Gerbrandyweg 3,
telefoon 54 12 96

verspreiding

Rob Luijter, Kanaalweg 27,
telefoon 54 13 13

Burenhulp:

wijkhoofd

mevrouw E. M. Braat - van Pelt,
telefoon 54 40 35

plaatsvervangend wijkhoofd

mevrouw M. C. Goes - van Romondt,
telefoon 55 84 55

Wijkcontactambtenaar:

Z. C. Blok, afdeling Wijkaangelegen-
heden, Nassauplein 18-19
telefoon 12 29 46

Wijkagent:

B. L. Nieland, Politiebureau Duinstraat,
telefoon 10 30 44

Rayonagent:

C. A. van der Kolk, Politiebureau
Duinstraat,
telefoon 10 30 43

